

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 11.2.2019.
COM(2019) 74 final

2019/0036 (NLE)

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

o stajalištu koje treba zauzeti u ime Europske unije u okviru Vijeća za pridruživanje EU-a i Ukrajine o izmjeni Priloga XXVII. Sporazumu o pridruživanju između Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju te njihovih država članica, s jedne strane, i Ukrajine, s druge strane

OBRAZLOŽENJE

1. PREDMET PRIJEDLOGA

Ovaj Prijedlog odnosi se na odluku o utvrđivanju stajališta koje treba zauzeti u ime Unije u okviru Vijeća za pridruživanje EU-a i Ukrajine u vezi s predviđenim donošenjem odluke o izmjeni Priloga XXVII. (Suradnja u području energetike, uključujući nuklearna pitanja) Sporazumu o pridruživanju između EU-a i Ukrajine.

2. KONTEKST PRIJEDLOGA

2.1. Sporazum o pridruživanju između EU-a i Ukrajine

Sporazum o pridruživanju između Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju te njihovih država članica, s jedne strane, i Ukrajine, s druge strane (dalje u tekstu „Sporazum”) pruža okvir za postupno političko pridruživanje Ukrajine EU-u i njihovu međusobnu gospodarsku integraciju. U njemu se utvrđuju obvezne reforme sektorâ ukrajinskoga gospodarstva u skladu s pravnom stečevinom EU-a, među ostalim u cilju povećanja tržišne integracije i regulatornog približavanja ključnim elementima pravne stečevine EU-a u području energetike. Obveze u energetske sektoru navedene su u poglavlju 1. (Suradnja u području energetike, uključujući nuklearna pitanja) glave V. (Gospodarska i sektorska suradnja) Sporazuma. Neke od tih obveza, primjerice pravila za provoz i promet, koje se odnose na aspekte energetske sektora povezane s trgovinom navedene su i u poglavlju 11. (Energetika povezana s trgovinom) glave IV. (Trgovina i pitanja povezana s trgovinom). Sporazum je stupio na snagu 1. rujna 2017.

2.2. Vijeće za pridruživanje EU-a i Ukrajine

Vijeće za pridruživanje EU-a i Ukrajine jedno je od zajedničkih tijela uspostavljenih Sporazumom. U skladu s člankom 461. Sporazuma ono nadzire i prati primjenu i provedbu Sporazuma te periodično preispituje njegovo funkcioniranje s obzirom na ciljeve. Vijeće za pridruživanje sastaje se na ministarskoj razini u svim potrebnim sastavima u pravilnim razmacima, najmanje jedanput godišnje i kada okolnosti to zahtijevaju, a sastoji se od članova Vijeća Europske unije, članova Europske komisije i članova Vlade Ukrajine. Ono je ovlašteno donositi odluke u okviru područja primjene Sporazuma, koje su obvezujuće za stranke Sporazuma, uključujući odluke koje se odnose na ažuriranje ili izmjenu prilogâ Sporazumu. Vijeće za pridruživanje može donositi i preporuke. Takve odluke ili preporuke donose se sporazumom između stranaka nakon zaključenja odgovarajućih internih postupaka.

2.3. Predviđeni akt Vijeća za pridruživanje EU-a i Ukrajine

Vijeće za pridruživanje EU-a i Ukrajine treba donijeti odluku o izmjeni Priloga XXVII. Sporazumu o pridruživanju između Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju te njihovih država članica, s jedne strane, i Ukrajine, s druge strane („predviđeni akt”).

Svrha je predviđenog akta ažurirati popis akata EU-a naveden u Prilogu XXVII. (Suradnja u području energetike, uključujući nuklearna pitanja) kako bi se uzeo u obzir znatan razvoj pravne stečevine EU-a u području energetike nakon završetka pregovora o Sporazumu.

Predviđenim aktom namjerava se utvrditi i dodatne odredbe u Prilogu XXVII. Sporazumu koje se odnose na praćenje procesa približavanja energetske sektora u Ukrajini. Njihov je cilj poboljšati koordinaciju i nadzor pravnih aspekata reforme energetske sektora te pridonijeti odgovarajućoj i učinkovitoj provedbi nacionalnih akata koji se temelje na pravnoj stečevini EU-a u području energetike u Ukrajini.

Predviđeni akt postaje obvezujući za stranke u skladu s člankom 463. Sporazuma, u kojemu se navodi sljedeće: „Vijeće za pridruživanje je, u svrhu postizanja ciljeva ovog Sporazuma, ovlašteno odlučivati o području primjene ovog Sporazuma u slučajevima koji su njime predviđeni. Te odluke obvezujuće su za stranke, koje u cilju provedbe tih odluka poduzimaju odgovarajuće mjere, po potrebi uključujući i mjere u okviru posebnih tijela uspostavljenih ovim Sporazumom. Vijeće za pridruživanje također može davati preporuke. Ono odluke i preporuke donosi putem sporazuma između stranaka nakon zaključenja odgovarajućih internih postupaka.”

3. STAJALIŠTE KOJE TREBA ZAUZETI U IME UNIJE

Predviđeni akt obuhvaća ažurirani popis pravne stečevine EU-a iz Priloga XXVII. Sporazumu, kojoj se Ukrajina obvezala približiti svoje zakonodavstvo, i dodatni skup pravila kojima se podupire proces približavanja nacionalnog zakonodavstva Ukrajine pravnoj stečevini EU-a u području energetike.

Kad je riječ o popisu pravne stečevine EU-a, potrebno je ažurirati navedeni Prilog kako bi se uzeo u obzir znatan razvoj pravne stečevine EU-a u području energetike nakon završetka pregovora o Sporazumu. Nekoliko akata EU-a navedenih u izvornom Prilogu Sporazumu više nije na snazi, stavljen je izvan snage ili izmijenjeno, a Europska unija donijela je i neke nove akte. Zbog tih izmjena potrebno je ažurirati Prilog XXVII. Sporazumu kako bi se osiguralo da ukrajinsko približavanje bude usklađeno s trenutačnom pravnom stečevinom EU-a. Stoga se tim ukrajinskim obvezama približavanja zakonodavstva u energetske sektoru pravnoj stečevini EU-a u području energetike ne mijenjaju pravila EU-a ili njihovo područje primjene. Nadalje, povećale su se obveze Ukrajine u pogledu energetske sektora, što je posljedica njezina članstva u Energetskoj zajednici od 2011. i provedbe pravne stečevine EU-a navedene u Prilogu XXVII. Sporazumu. Štoviše, suradnju EU-a i Ukrajine u energetske sektoru dodatno je osnažio Memorandum o razumijevanju o strateškom energetske partnerstvu EU-a i Ukrajine potpisan 2016. Memorandumom se podupire obveza postizanja gospodarske integracije i političkog pridruživanja te se u njemu kao cilj navodi postizanje potpune integracije energetske tržišta na temelju pet dimenzija energetske unije EU-a. Zbog prethodno navedenih promjena potrebno je ažurirati popis pravne stečevine EU-a iz Priloga XXVII. Sporazumu.

Nadalje, predviđenim aktom utvrđuju se i dodatne odredbe u Prilogu XXVII. Sporazumu o praćenju procesa približavanja energetske sektora u Ukrajini, uključujući pravila o učinkovitoj provedbi pravne stečevine EU-a u području energetike, savjetovanjima o nacrtima zakonodavnih prijedloga u tom sektoru i izvješćivanju Vijeća za pridruživanje. Njihov je cilj poboljšati koordinaciju i nadzor pravnih aspekata reforme energetske sektora te pridonijeti odgovarajućoj i učinkovitoj provedbi nacionalnih akata koji se temelje na pravnoj stečevini EU-a u području energetike u Ukrajini. Iz iskustva posljednje četiri godine vidljiv je napredak koji je Ukrajina postigla u nekoliko aspekata reforme energetske sektora, no ono ukazuje i na potrebu za dodatnim mjerama potpore kako bi se osigurao nepovratan i trajan karakter provedenih reformi. Stoga je svrha dodatnih odredbi pridonijeti pravilnom približavanju zakonodavstva Ukrajine i njegovoj provedbi na temelju pravne stečevine EU-a u području energetike.

Ovaj Prijedlog u potpunosti je usklađen s općom politikom Istočnog partnerstva EU-a, a posebice prema Ukrajini, jer se njime podupire provedba Sporazuma o pridruživanju i pridonosi postizanju njegovih ciljeva. U skladu je i s energetske politikom EU-a, koja se temelji na pet dimenzija energetske unije, uključujući sigurnost opskrbe energijom te ulogu Ukrajine kao strateške tranzitne zemlje za plin. Njime se uzima u obzir pravna stečevina EU-a

u području energetike, a pridruženi partneri EU-a potiču se na njezino prihvaćanje, čime se pridonosi ciljevima EU-a u pogledu sigurnosti opskrbe energijom. Naposljetku, usklađen je s općom vanjskom energetsom politikom EU-a, a posebice prema Energetskoj zajednici, koju podupire u postizanju integracije energetske tržišta među njezinim članicama, uključujući Ukrajinu.

Konačno, Prijedlog je usklađen s revidiranom europskom politikom susjedstva te povezanom suradnjom s Ukrajinom i drugim zemljama u susjedstvu. Osobito pridonosi postizanju učinkovite i održive reforme energetskeg sektora u Ukrajini u okviru političkog pridruživanja Ukrajine EU-u i njihove međusobne gospodarske integracije. Ta nastojanja s druge strane pridonose cilju izgradnje stabilnog i prosperitetnog susjedstva. S obzirom na to da će reforma energetskeg sektora, koja se temelji na pravnoj stečevini EU-a u području energetike, pridonijeti većoj održivosti klimatske politike u Ukrajini, Prijedlogom se osigurava i usklađenost s ciljevima klimatske politike EU-a. Konačno, Prijedlogom se podupiru daljnji razvoj bilateralne trgovine energetskim proizvodima i uslugama te ulaganja jer je cilj reforme energetskeg sektora ukloniti postojeće regulatorne prepreke trgovini energijom.

Očekuje se da će predviđeni Prijedlog dodatno pridonijeti reformi energetskeg sektora u Ukrajini, koja je sada u fazi provedbe, kako bi se potpuno izvršile obveze u energetskom sektoru predviđene Sporazumom o pridruživanju između EU-a i Ukrajine.

4. PRAVNA OSNOVA

4.1. Postupovna pravna osnova

4.1.1. Načela

Člankom 218. stavkom 9. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) predviđeno je donošenje odluka kojima se utvrđuju „stajališta koja u ime Unije treba donijeti tijelo osnovano na temelju sporazuma kada je to tijelo pozvano donositi akte koji proizvode pravne učinke, uz iznimku akata kojima se dopunjuje ili mijenja institucionalni okvir sporazuma”.

Pojam „akti koji proizvode pravne učinke” obuhvaća akte koji proizvode pravne učinke na temelju pravila međunarodnog prava kojima se uređuje predmetno tijelo. Obuhvaća i instrumente koji nemaju obvezujući učinak na temelju međunarodnog prava, ali mogu „presudno utjecati na sadržaj propisa koje donese zakonodavac Unije”¹.

4.1.2. Primjena u predmetnom slučaju

Vijeće za pridruživanje EU-a i Ukrajine tijelo je osnovano na temelju sporazuma, točnije Sporazuma o pridruživanju između EU-a i Ukrajine.

Akt koji Vijeće za pridruživanje EU-a i Ukrajine treba donijeti jest akt koji proizvodi pravne učinke. Prema međunarodnom pravu predviđeni akt bit će obvezujući u skladu s člankom 463. Sporazuma o pridruživanju između EU-a i Ukrajine. Predviđenim aktom ne dopunjuje se niti izmjenjuje institucionalni okvir Sporazuma.

Stoga je postupovna pravna osnova predložene odluke članak 218. stavak 9. UFEU-a.

¹ Presuda Suda od 7. listopada 2014., Njemačka protiv Vijeća, predmet C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, točke od 61. do 64.

4.2. Materijalna pravna osnova

4.2.1. Načela

Materijalna pravna osnova odluke na temelju članka 218. stavka 9. UFEU-a prije svega ovisi o cilju i sadržaju predviđenog akta o kojemu se zauzima stajalište u ime Unije. Ako predviđeni akt ima dva cilja ili dva elementa te ako se može utvrditi da je jedan od tih ciljeva ili elemenata glavni, a drugi samo sporedan, odluka na temelju članka 218. stavka 9. UFEU-a mora se temeljiti na samo jednoj materijalnoj pravnoj osnovi, to jest onoj koju zahtijeva glavni ili prevladavajući cilj ili element.

4.2.2. Primjena u predmetnom slučaju

Glavni cilj i sadržaj predviđenog akta odnose se na energetske sektor, uključujući nuklearna pitanja. Stoga je materijalna pravna osnova predložene odluke članak 194. UFEU-a.

4.3. Zaključak

Pravna osnova predložene odluke trebao bi biti članak 194. UFEU-a u vezi s člankom 218. stavkom 9. UFEU-a.

5. OBJAVA PREDVIĐENOG AKTA

Budući da će se aktom Vijeća za pridruživanje EU-a i Ukrajine izmijeniti Prilog XXVII. Sporazumu o pridruživanju između EU-a i Ukrajine, primjereno je objaviti ga u *Službenom listu Europske unije* nakon njegova donošenja.

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

o stajalištu koje treba zauzeti u ime Europske unije u okviru Vijeća za pridruživanje EU-a i Ukrajine o izmjeni Priloga XXVII. Sporazumu o pridruživanju između Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju te njihovih država članica, s jedne strane, i Ukrajine, s druge strane

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 194., u vezi s njegovim člankom 218. stavkom 9.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

budući da:

- (1) Sporazum o pridruživanju između Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju te njihovih država članica, s jedne strane, i Ukrajine, s druge strane („Sporazum”) sklopila je Unija Odlukom Vijeća 2017/1248², a stupio je na snagu 1. rujna 2017.
- (2) U skladu s člankom 273. Sporazuma stranke prilagođavaju svoje zakonodavstvo, kako je navedeno u Prilogu XXVII. Sporazumu, kako bi osigurale da su svi uvjeti za transport električne energije i plina objektivni, razumni, transparentni i nediskriminirajući.
- (3) Nadalje, kako bi se ostvario napredak prema integraciji tržišta, člankom 337. Sporazuma predviđa se da će stranke nastaviti i jačati svoju suradnju u pitanjima energetike, uključujući postupnim približavanjem u energetsom sektoru.
- (4) U članku 341. Sporazuma utvrđeno je da se postupno približavanje u energetsom sektoru odvija u skladu s vremenskim rasporedom iz Priloga XXVII. Sporazumu.
- (5) Člankom 474. Sporazuma Ukrajina se obvezuje postupno približavati svoje zakonodavstvo zakonodavstvu EU-a, uključujući u energetsom sektoru.
- (6) Pravna stečevina EU-a koja se odnosi na energetske sektor znatno se razvila od završetka pregovora o Sporazumu.
- (7) U skladu s člankom 463. stavcima 1. i 3. Sporazuma Vijeće za pridruživanje EU-a i Ukrajine („Vijeće za pridruživanje”) može donositi odluke radi postizanja ciljeva tog Sporazuma. Posebice može ažurirati ili izmijeniti priloge Sporazumu uzimajući u obzir razvoj prava EU-a i primjenjivih normi koje su navedene u međunarodnim instrumentima i koje stranke smatraju mjerodavnima.
- (8) Vijeće za pridruživanje stoga treba izmijeniti Prilog XXVII. Sporazumu o pridruživanju između Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju te

² SL L 181, 12. srpnja 2017., str. 4.–5.

njihovih država članica, s jedne strane, i Ukrajine, s druge strane, kako bi se uzeo u obzir razvoj pravne stečevine Unije.

- (9) U članku 475. Sporazuma utvrđeni su opći uvjeti praćenja napretka u približavanju ukrajinskog prava pravu EU-a, uključujući aspekte provedbe i primjene. U njemu se navodi da će se pri izvješćivanju i ocjenjivanju uzimati u obzir posebni modaliteti utvrđeni Sporazumom ili odlukama institucionalnih tijela uspostavljenih u okviru tog Sporazuma.
- (10) Kako bi se osigurala učinkovitija provedba reformi, potrebno je ojačati mehanizam praćenja reformi u energetske sektoru.
- (11) Vijeće za pridruživanje stoga treba izmijeniti Prilog XXVII. Sporazumu kako bi se utvrdila detaljnija pravila za praćenje približavanja ukrajinskog prava pravu EU-a u području energetike.
- (12) Stoga je neophodno utvrditi stajalište koje treba zauzeti u ime Unije u okviru Vijeća za pridruživanje EU-a i Ukrajine u vezi s odlukom Vijeća za pridruživanje da izmijeni Prilog XXVII. Sporazumu,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Stajalište koje treba zauzeti u ime Unije u okviru Vijeća za pridruživanje EU-a i Ukrajine temelji se na nacrtu akta Vijeća za pridruživanje EU-a i Ukrajine priloženom ovoj Odluci.

Članak 2.

Ova je Odluka upućena Komisiji.

Sastavljeno u Bruxellesu,

*Za Vijeće
Predsjednik*